

СЪБОР НА СВЕТИ АРХАНГЕЛ ГАВРИИЛ

Честван на 13 юли

Ние възхваляваме в песнопения, празнувайки за втори път събора на благовестителя на нашето спасение, великия Божий служител и вестител на радостта пред Пречистата Дева Мария (Лук. 1:26) – Архангел Гавриил.

На 26 март, на другия ден след Благовещение на Пресвета Богородица, се празнува първият събор, а на 13 юли светата църква отново празнува събора на светия Архангел и пак си припомняме и прославяме станалите по Божия воля негови дивни явления.

Той бил, който учил на книга Моисей в пустинята, след бягството му от фараона, говорил му за сътворението на света, за създаването на първия човек – Адам, за неговия живот и за живота на следващите патриарси, за времената след тях – за потопа и разделението на езиците. Обяснил му разположението на небесните светила и стихии, научил го на аритметика, геометрия и на всяка премъдрост.

Той разяснявал на пророк Даниил виденията за царе и царства, които щели да се издигнат и били представени като различни животни: известил му кога ще стане освобождението на Божия народ от вавилонски плен. Говорил му и за първото пришествие в света на Христа чрез въплъщението от Пресветата Дева (Дан. 8:9).

Той се явил на светата праведна Ана, когато скърбяла в градината заради безплодието си и се молила със сълзи, и ѝ казал:

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

– Ана, Ана, молитвата ти е чута, въздишките ти минаха през облаците и сълзите ти стигнаха до Бога: ти ще заченеш и ще родиш Благословената, чрез Която ще получат благословение всички земни племена. Тя ще донесе спасение на света и Нейното име ще бъде Мария.

Свети Гавриил се явил и на праведния Иоаким, оттегил се за пост в пустинята, и му възвестил същото, което бил казал на света Ана – че ще имат дъщеря, отвика избраната Майка на Месията, Който ще дойде за спасението на човешкия род. Великият Архангел бил поставен от Бога за пазител на родената от бездетните Божия отроковица Мария, а след въвеждането ѝ в храма всеки ден ѝ носел храна. Той се явил на светия свещенослужител Захарий, когато бил застанал отдясно на кадилния олтар и му възвестил, че престарялата му жена Елисавета ще се освободи от безплодието и ще роди свети Иоан, Предтечата Господен, а когато той се усъмнил, го оставил ням до деня, в който се изпълнили казаните от него думи (Лук. 1:5-25). Същият Божий вестител бил изпратен в Назарет, за да се яви на Пресветата Дева, обречена за праведния Иосиф и да ѝ възвести зачатие на Божия Син чрез слизането и действието на Светия Дух. Той се явил насън и на Иосиф и му обяснил, че девицата е непорочна, защото Заченатото в нея е от Светия Дух (Мат. 1:18-21). Когато Господ се родил във Витлеем, отново този Ангел Господен се явил на пастирите, които пазели през нощта стадото си и им казал: ето, благовестя ви голяма радост, която ще бъде за всички човеци; защото днес ви се роди в града Давидов Спасител, Който е Христос Господ.

И заедно с многобройното небесно войнство издигнал глас: “слава във висините Богу, и на земята мир, между човеците благоволение!” (Лук. 2:10-14).

Предполага се, че същият Ангел се явил на Спасителя Христос в градината, докато се молел, преди да поеме пътя на страданията, защото името Гавриил значи Божия сила. Светият Архангел се явил,

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

за да Го укрепи, тъй като освен другото имал и това служение – подкрепа в подвизите, а Нашият Господ тогава вършел усърдно подвига на молитвата (Лук. 22:43; Евр.5:7). Същият Ангел се явил на жените мироносици, седнал на отваленя от гроба камък и ги известил за Господното възкресение (Мат. 28, Марк. 16, Лук. 24, Иоан. 20): така освен благовестител на зачатие и рождеството Му, той станал благовестител и на Неговото възкресение. Пак той се явил на Пресветата Дева Богородица, докато се молела горещо на Елеонската планина. Съобщил, че наближава часът на честното ѝ успение и преселение на небето и ѝ дал сияйна клонка от райската градина. Като припомня многократните му явявания в Стария и Новия Завет и неотстъпното му ходатайство пред Бога за християнския род, светата Църква празнува неговия събор, за да прибъгват Божиите люде с усърдие и ревност към помощта и застъпничеството на този ходатай и благодетел на човешкия род и по неговите молитви да получават прошка на греховете от Господа и Спасителя Христа.

© Жития на светиите, преведени на български език от църковно-славянския текст на Чети-минеите ("Четъи-Минеи") на св. Димитрий Ростовски.